

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Volungėlė“
direktoriaus 2014 m. rugsėjo 8 d.
įsakymu Nr. V-83

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2014 m. spalio 7 d.
įsakymu Nr. ŠV1-259

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „VOLUNGĖLĖ“ IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO SVEIKOS GYVENSENOS UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas - Klaipėdos lopšelis-darželis „Volungėlė“ (toliau - įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190427939. Teisinė forma - biudžetinė įstaiga. Grupė - ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas - I. Simonaitytės 26, LT-95135 Klaipėda.
3. Programos pavadinimas - Klaipėdos lopšelio-darželio „Volungėlė“ ikimokyklinio amžiaus neformaliojo vaikų švietimo sveikos gyvensenos ugdymo programa (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: Zita Bulsienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Danutė Gražlienė, ikimokyklinio ugdymo neformaliojo švietimo mokytoja (pedagogė) programai vykdyti.
5. Programos koordinatorius - direktorė Eugenija Simpukienė.
6. Programos trukmė - tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis vieneri mokslo metai.
8. Programos dalyviai - ikimokyklinio amžiaus vaikai.
9. Programa atnaujinama, tobulinama pagal poreikį.

II. UGDYMO PRINCIPAI

10. Sveikatingumo principas. Sudaryti fiziškai saugią aplinką, ugdyti nuostatą laikytis asmens higienos, aktyvios veiklos. Ugdymo turinį orientuoti į vaiko fizinio, psichinio ir socialinio ugdymo darną.
11. Integralumo principas. Siekti ugdymo turinio vientisumo, lankstumo, integralumo. Plėtoti vaiko visuminį pasaulio suvokimą ir jo veiklos patirtį.
12. Individualizavimo ir diferencijavimo principai. Ugdyti vaiką atsižvelgiant į jo gebėjimus, turimą patirtį, pomėgius, poreikius, skirtingus pažinimo būdus, brandos ypatybes.

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

13. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės ir ugdymo(si) sąlygos. Įrengta sporto salė, įsigytas sportinis inventorių, stacionarūs treniruokliai, įvairios priemonės skirtos aktyviai fizinei veiklai (judriems žaidimams, estafetėms, sportiniams pratimams ir kt.), kuriama lauko aplinka (sūpynės, smėlio dėžės, suoliukai, žaidimo aikštelės), lego dactos kaladės, priemonės skirtos plokščiapadystės profilaktikai, sukaupta metodinė medžiaga apie

sveikatos stiprinimą ir sveiką gyvenseną, pedagogai kryptingai kelia kvalifikaciją sveikatos saugojimo ir stiprinimo srityje ir kt.

14. Programos tikslas-kurti tinkamas sąlygas vaiko sveikatos palaikymui, saugojimui ir stiprinimui.

15. Programos uždaviniai

15.1. tenkinti vaiko poreikį judėti, lavinti judesius ir fizines galimybes;

15.2. plėtoti vaikų saugios ir sveikos gyvensenos įgūdžius;

15.3. siekti sveikos gyvensenos ugdymo tęstinumo šeimoje.

IV. TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

16. Programos turinys, metodai, priemonės

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Metodai	Priemonės
16.1.	Sveikatos kompetencija	Vaikas suvokia sveikos gyvensenos reikšmę žmogaus sveikatai, aktyviai juda, žaidžia, lavina koordinaciją, vikrumą, greitumą, atlieka ėjimo, bėgimo, šuolių, mėtymo, laipiojimo judesius, atlieka pratimus plokščiapadystės profilaktikai, taisyklingai kūno laikysenai ugdyti, orientuojasi naujoje aplinkoje, išreiškia save judesiu, tyrinėja, kaip juda kūnas, sužino, kokie pavojai mus tyko ir kaip jų išvengti, kaip saugiai elgtis gatvėje, kieme, namuose, ugdomi asmeninės higienos įgūdžius ir įpročius, suvokia gamtos poveikį žmogaus sveikatai, įgyja žinių apie vaistažolių poveikį, žino ir perima kai kurias liaudiškas sveikatos puoselėjimo tradicijas, sužino apie liaudies mediciną, plečia supratimą apie grūdinimosi svarbą oru, saule, vandeniu, žaidžia judriuosius, atsipalaidavimo, tradicinius liaudies žaidimus, įgyja žinių apie gamtoje egzistuojančius pavojingus kenksmingus veiksnius, sužino, kad yra augalų, grybų, uogų, sėklų, kurie nuodingi žmogui, pratinasi pagarbiai elgtis gamtoje, nešiukšlinti, neniokoti augmenijos ir gyvūnijos, tyrinėdami daiktus geba su jais saugiai elgtis ir kt.	Stebėjimas, pokalbis, demonstravimas, aiškinimas, aptarimas, vertinimas, lego dactos žaidimai, tyrinėjimas, pasakojimas, imitavimas, improvizavimas (išraiška ir saviraiška) judesiu, varžybos, viktorinos, išvykos, ekskursijos ir kt.	Sportinis inventorių, lauko žaidimų įranga, knygos, plakatai, stalo žaidimai, treniruokliai, priemonės estafetėms, vaizdo ir garso įrašai, multimedia, filmavimo kamera, fotoaparatas ir kt.
16.2	Komunikavimo kompetencija	Vaikas kaupia kalbinio bendravimo patirtį, kalbėdamas, klausydamas įvairių skaitomų, sekamų, deklamuojamų kūrinių, sužino apie kalbos vaizdingumą, melodingumą, garsų skambesį, ritmą, žaisdamas, bendraudamas su vaikais plečia kalbos žodyną, pasakoja savo ir klausosi kitų patirtų įspūdžių, kuria pasakas, istorijas, vartydamas knygas, enciklopedijas, žiūrindamas paveikslus, reprodukcijas, įgyja žinių apie sveikatą, sportą, mediciną, saugų elgesį, kultūrinius higieninius įgūdžius ir kt.	Stebėjimas, pokalbis, demonstravimas, aiškinimas, aptarimas, interviu, vertinimas, pasakojimas, susitikimai ir kt.	Knygos, enciklopedijos, atvirukai, reprodukcijos, pasakų įrašai, paveikslai, plakatai, žemėlapiai, stalo žaidimai ir kt.
16.3	Pažinimo	Vaikas domisi savimi ir savo kūno sandara, susipažįsta su įvairiais pavojais ir mokosi jų	Stebėjimas, pokalbis,	Paveikslai, stalo žaidimai,

	kompetencija	išvengti: neliesti aštrių daiktų, vaistų, nejungti elektros ir dujų prietaisų, nedeginti degtukų, atsitikus nelaimi kviesti suaugusiųjų, sužino aplinkos poveikio žmogaus sveikatai reikšmę, pratinasi saugiai elgtis gamtoje: negalima ilgai būti saulėje, plaukioti tik su suaugusiais tam skirtose vietose, nešiukšlinti, neniokoti augmenijos ir gyvūnijos, tobulina savo galias, lavina mąstymą, įgyja supratimą apie daiktų dydį, svorį, formą, kiekį, skaičių, lygina, matuoja įvairius objektus pagal ilgį, plotį, storį, didumą (iš akies, žingsniais, sprindžiais ir kt.). Klausydamasis skaitomų kūrinių, vartydamas knygas, enciklopedijas, paveikslus plečia supratimą apie sveiko maitinimosi, aktyvaus judėjimo naudą, tobulina kultūrinius higieninius įgūdžius ir kt.	demonstravimas, aiškinimas, aptarimas, interviu, vertinimas, žaidimai, tyrinėjimas, pasakojimas, eksperimentavimas, išvykos, ekskursijos ir kt.	matavimo priemonės (liniuotės, svarstyklės, termometras), kalendorius, smėlio laikrodis, padidinimo stiklas, šviesos stalai, mikroskopas ir kt.
16.4.	Meninė kompetencija	Vaikas susipažįsta su meninės raiškos priemonėmis, atlieka ritminius judesius, pratimus, šokio elementus: šuoliukus, pritūpimus, sukinius, dvigubą ir pristatomą žingsnelį, tyrinėja, kurias kūno dalis galima ritmiškai judinti, kurios kūno dalys padeda išgauti ritminius garsus, šokio metu sudaro nesudėtingas figūras, šoka poroje, sustoja į ratelį, vorą, pusratį, dviem eilėm, kūno judesiu, mimika vaizduoja įvairias figūras, bando kurti, improvizuoti, vaidindamas kūrybiškai plėtoja žaidimus, inscenizuoja trumpas grožinės literatūros kūrinių ištraukas, klausosi gyvo, sekimo, deklamavimo, dainavimo, pratinasi jausti, kaip galima perteikti teksto nuotaiką, išreiškia save įvairių meninių priemonių pagalba, puošia grupės aplinką sukurtais savo darbais ir kt.	Stebėjimas, pokalbis, demonstravimas, aiškinimas, aptarimas, interviu, vertinimas, žaidimai, imitavimas, improvizavimas (išraiška ir saviraiška) judesiu ir kt.	Muzikos instrumentai, molbertai, flomasteriai, akvareliniai dažai, gvašas, kreidelės, modelinas, plastilinas, teatrinės lėlės ir kt.
16.5.	Socialinė kompetencija	Vaikas kaupia socialinę patirtį, geba būti kartu, padėti kitiems, domisi savimi, bendraamžiais ir suaugusiais, žmonių sukurtais daiktais, plečia supratimą apie elgesį su draugais, gerbia kitų nuomonę, teises, privatumą, įvardija savo paties atliekamus veiksmus, santykius tarp žmonių, žaisdamas, atlikdamas fizinius pratimus, suvokia saugų atstumą, dalyvauja sveikatos stiprinimo edukacinėse valandėlėse, žaidžia šalia vienas kito, dalinasi įspūdžiais, žaislais, priemonėmis, vartydamas knygas, žiūrėdamas filmukus, dalyvaudamas išvykose įgyja žinių apie saugų elgesį gatvėje, autobuse ir kt.	Stebėjimas, pokalbis, aiškinimas, aptarimas, interviu, susitikimai, vertinimas, žaidimai, tyrinėjimas, pasakojimas, eksperimentavimas, improvizavimas, išvykos, ekskursijos ir kt.	Enciklopedijos, šeimos nuotraukų albumai, kalendoriai, žemėlapiai, stalo žaidimai, kelio ženklai, sankryžų maketai ir kt.

V. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

17. Įgyvendinus programą:
 - 17.1. sukurta saugi ir sveika, fizinį aktyvumą skatinanti aplinka;
 - 17.2. tenkinami vaikų poreikiai judėti, lavinti judesius ir fizines galias;
 - 17.3. plėtojami vaikų saugios ir sveikos gyvensenos įgūdžiai;
 - 17.4. dalyvaujama miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigų organizuojamuose sporto šventėse, šeimų olimpiadose;
 - 17.5. organizuojami sportiniai, edukaciniai sveikatingumo renginiai;
 - 17.6. stiprinama sąveika su vietos bendruomene, šeima, gerinant vaikų sveikatą;
18. Ugdymo pasiekimų vertinimo metodai: stebėjimas, pokalbis su vaiko tėvais, vaiko veiklos, analizė, audio ir video įrašai.
19. Ugdymo pasiekimų vertinimo dažnumas: du kartus per metus (rudenį ir pavasarį). Prireikus atliekami tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai.
20. Ugdymo pasiekimų fiksavimo formos: ikimokyklinės grupės dienynas, vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo protokolai, aplankai.
21. Ugdymo pasiekimų pateikimo formos: metų veiklos pokyčių vertinimas (ugdomosios veiklos metų apmąstymai), metų planuojama veikla, grupės savaitės planai, pokalbiai su tėvais, pedagogais, vaikų raiškos darbai, veiklos pėdsakai, „minčių lietus“, klausimai, pasakojimai, samprotavimai, žodinė kūryba, nuotraukos, vaiko veiklos stebėjimo užrašai.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Volungėlė“
mokytojų metodinės tarybos 2014 m. rugsėjo 22 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu (protokolas Nr.

NAUDOTA LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-04-18 įsakymas Nr. ISAK - 627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ (Žin., 2005, Nr. 52-1752).
2. Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programą, bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. 50-2454).
3. Adaškevičienė A. Judėjimo džiaugsmas. Lietuvos ikimokyklinukų fizinio aktyvumo optimizavimo programa, 1996.
4. Monkevičienė O. Ankstyvojo ugdymo vadovas, 2001.
5. Aukime sveiki ir stiprūs. Vaikų sveikatos ir fizinio ugdymo programa, 2002.
6. Ikimokyklinio ugdymo gairės. Programa pedagogams ir tėvams, 1993.
7. Monkevičienė O. Naujojo ugdymo turinio bei kūrybinio jo įgyvendinimo būdų psichologinės- pedagoginės ištakos, 1995.
8. Šeibokienė G. Ikimokyklinis ugdymas: kur esame ir kur link eisime. Lietuvos vaikų darželis: praeitis ir dabartis, 1999.